

Népfőiskolai HÍRMONDÓ

A KIEMELKEDŐEN KÖZHASZNÚ MAGYARY ZOLTÁN NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG IDŐKÖZI TÁJÉKOZTATÓJA
TATA, 2010. SZEPTEMBER

KÖSZÖNTŐ az MZNT ünnepi közgyűlésére

2010. június 2., Tata

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság az elmúlt 15 év alatt már bizonyította, hogy a népfőiskolai rendszer jó, hiszen ahogyan ezt a névadójuk is megfogalmazta „minden jó rendszer fő célja kell, hogy legyen, hogy elsőrendű embereket neveljen.” A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság pedig rendületlenül azt tartja szem előtt, hogy „elsőrendű embereket” neveljen, legyenek azok hivatásos közigazgatási szakemberek vagy civil polgárok. Én magam is - többek között - ezért csatlakoztam számos programjukhoz, rendezvényükhöz, mert ez számomra lehetővé tette, hogy ebben a „nevelési folyamatban” kupálódhassak.

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság nekem elsősorban olyan műhelyt is jelent, ahol a közigazgatásért elkötelezett hivatásrendi társaimmal éppúgy megoszthatom a gondolataimat, ahogyan könnyen szót érthetek más szakma képviselőivel is, és ez nagyon inspiráló a számomra. Foglalkoztunk ebben a műhelyben már közösen többször is a közigazgatás fejlesztésével, az önkormányzati és az államigazgatási rendszer ellentmondásaival és megújításával, de mindig szem előtt tartva Magyar Zoltán üzenetét, hogy a „közigazgatás az emberekért van.”

A tatai műhely számomra személy szerint azért is fontos, mert a tanítványok tanítványaként megismerhettem Kiss

István munkásságát és személyiségét, aki Magyar Zoltán segítőtársaként sokat tett a valóságon alapuló közigazgatási térszerkezet módszertanának kidolgozásáért, s akinek a tevékenységét ma is aktuálisnak érzem, s a jövő generációja, saját tanítványaim figyelmébe is szívesen ajánlom.

Jó szívvel látom, hogy a tanítványok már részben kibújtak a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság „köpenyéből”, hiszen az új kor követelményeinek és kihívásainak megfelelően az információs társadalom és a közigazgatás kapcsolatának újraértelmezésével is foglalkoznak, s remélem, hogy maradnak továbbra is azoknál a „gyökereknél”, amelyeket itt találtak egy korábbi kor tradicionális és mégis modern szellemiségére és értékrendjére alapozva.

Kívánom, hogy a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság továbbra is folytassa küldetéses tevékenységét, és őrizze azokat az értékeket, amelyeket megteremtett az elmúlt esztendő sikeres működése során. Én magam, szívesen csatlakozom továbbra is a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság munkájához, hiszen Magyar Zoltán szavaival én is vallom, hogy a „közigazgatás élet, és az élet szakadatlan cselekvést kíván.”

Gratulálok az eddigi eredményekhez és kívánom, hogy sikerrel valósítsák meg a jövőben is a célkitűzéseiket!

Dr. Szegvári Péter
egyetemi docens, ELTE

AZ ORSZÁG (VILÁG) NÉPFŐISKOLÁI TATÁN

Nos, a „világ” nyilván a költői túlzás kategóriába sorolható, de annyi igazság tartalma van, hogy a határainkon kívül működő népfőiskolák képviselőit, vezetőit is nagy szeretettel várjuk a tatai országos találkozóra.

A várakozásnak több oka is van. Ezen okok közé tartozik, hogy ritkán van alkalmunk találkozni azokkal a barátainkkal, kollégáinkkal, akik esetenként több száz kilométer távolságban végzik megfeszített erővel munkájukat. Másrészt nagyon sok tapasztalat halmozódik fel néhány év alatt, s ezeket az ismereteket, bevált gyakorlatokat érdemes megismerni, megismertetni másokkal is, mert talán így könnyebbé válhat más szervezetek számára is a sikeres működési feltételek

megteremtése, pályázatok elkészítése vagy csak egy-egy jó megoldás alkalmazása. Harmadrészt a kormányváltás után, várhatóan új elképzelések fogalmazódnak meg a civil szervezetek – köztük a népfőiskolák – eredményes működési feltételeinek megteremtésében, a közösségi művelődés támogatási formáinak és technikáinak átalakításában. E gondolkodásban a Magyar Népfőiskolai Társaság elnöksége és az általa létrehozott munkabizottság is bekapcsolódott, és véleményem szerint olyan koncepciót, elképzelést fogalmazott meg, amely alkalmas a tovább gondolásra és az átalakítás szemléleti megalapozására.

Végezetül ne tagadjuk le, fontosnak tartjuk az országos találkozót abból a szempontból is, hogy alkalmunk nyílik a Magary Zoltán Népfőiskolai Társaság tevékenységének bemutatására, megismertetésére is, hiszen 15 év telt el azóta – „az idő hogy eljár...” –, hogy újra indult Tatán a népfőiskola, s e viszonylag rövid idő alatt nagy utat jártunk be, sok munkát végeztünk el támogatóink, önkénteseink és partnereink segítségével, támogatásával.

Köszönjük! Köszönjük azt az érdeklődést, amely programjaink, képzéseink iránt megnyilvánul, a növekvő tagságot, támogatást és támogatottságot. A bizalmat, amely megnyilvánul irányunkba, a hitet, hogy érdemes értelmetlen célokért tenni és cselekedni.

Várjuk tehát szeretettel a népfőiskolásokat határon belülről és kívülről. Várjuk tagságunk érdeklődő tagjait, a tatai civil szervezetek és intézmények képviselőit, az önkormányzatokat, és mindenkit, aki közelebről szeretne a „népfőiskolásság” titkaival, varázsával megismerkedni, találkozni!

Keresztesi József
szakmai vezető, MZNT

A program támogatói:

nka

Nemzeti Kulturális Alapprogram

K-E Megye Közgyűlése

Tata Város Önkormányzata

Egy tanévnyitó elé

Tisztelt és Kedves Népfőiskolás!

Hosszabban és szívem szerint inkább azt írnám: *Kedves Volt/Jelenlegi és Leendő Népfőiskolás!*

Szeretném e bevezető cikkel köszönteni mindazokat, akik már részesei voltak tanfolyamainknak, jelenleg is hallgatói lesznek az egyes kurzusoknak. És szeretnék mindazokhoz is szólni, akik csak ezután csatlakoznak a népfőiskolások népes táborához.

Köszöntök tehát mindenkit.

Egy új tanévet kezdünk 2010. szeptember 10-én ünnepélyes tanévnyitónkkal. Immár a 15. évadunkat, kurzusunkat kezdjük. Eddigi tapasztalataink, melyek az Önök elismerő visszajelzésein alapultak, arra biztattak bennünket, hogy munkánk nem ha-szontalan.

Igen, immár 15 éve szervezünk Önöknek különböző tanfolyamokat. Kezdetben megcéloztuk az önkormányzati képviselőket képzési ajánlatainkkal, hogy jobb szakértelemmel lássák el megbízatásukat. Később, ugyanezt próbáltuk a kissebbségi önkormányzati képviselők esetében. Majd jöttek a hazánk és népünk történetében legjelentősebb évfordulók: millennium és egyebek. Végig vettük tehát hazánk történetét szinte napjainkig. Ezen felbuzdulva szerveztük és szervezzük az egyetemes történelmi sorozatainkat. Szintén az Önök kívánsága volt, hogy a vallás történetével is foglalkozzunk. Remek előadóinknak köszönhetően talán az egyik legsikeresebb sorozatunk jelenleg is. Szintén e területen mozogva és évfordulókhoz, emlékévekhez kapcsolódva szerveztük meg a Biblia Éve, és a Kálvin sorozatokat.

De törődünk a hallgatóság és az érdeklődők egészségével is előadásainkban.

Igyekszünk a szép hazai és európai kertekkel is megismertetni Önöket. Nem véletlen, hiszen itt, kis hazánkban, azaz Tatán van az ország első angolkertje. Ez adta az apropóját a Kertek-parkok sorozat létrehozásának.

Hadtörténelmi sorozatot is szerveztünk az érdeklődőknek. Más civil szervezettel összefogva igyekeztünk Önöknek megidézni a „hely szellemét” is, azaz szűkebb pátriánk történetével, jeles személyeivel megismertetni a hallgatóságot.

Vannak ún. fizetős tanfolyamaink is. A számítógép-kezelői és a nyelvi tanfolyamaink sajnos ilye-nek.

Az idei programjaink közül kiemelkedett ünnepi közgyűlésünk, melyen nem csak az elmúlt 15 évről emlékeztünk meg, hanem az éppen 70 évvel ezelőtt indult Tatai Népfőiskoláról, melynek fő kezdeményezője éppen Magary Zoltán volt.

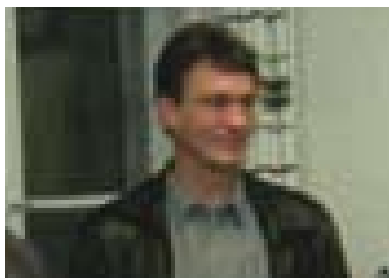
Sokak álma vált valóra a Magary Zoltán – Kiss István által írt, szerkesztett A közigazgatás és az emberek című tanulmánykötet hasonló kiadásával. E kötetet éppen az évi rendes Magary konferencián mutattuk

be a nagyközönségnek. (Erről részletesebben máshol olvashatnak.)

Mit kínálunk Önöknek a következő tanévben?

Hasonló programokat. A jelzéseket figyelembe véve viszont egy-két tanfolyam esetében ritkábban. Éppen ezért kérünk minden Kedves Érdeklődőt, fokozottabban figyeljék felhívásainkat, tájékoztatóinkat.

Tanfolyamainkat ismereteink, szaktudásunk alapján igyekszünk a lehető legszínvonalasabb előadók

bevonásával megszervezni, lebonyolítani. Nem titok, hangsúlyozzuk is – külső segítséget is igénybe veszünk egy-egy tematika összeállításához.

Néhány konkrétabb dologról pár szó. Önök az Ünnepélyes tanévnyitón, 2010. szeptember 10-én kapják kézhez e lapot, melyben az egyes tanfolyamok részletesebb programját is olvashatják.

Ezen ünnepélyes alkalmon túl éppen a következő héten, 2010. szeptember 16-17-én leszünk házigazdái a Magyar Népfőiskolai Társaság Országos Tanácskozásának. Egy alkalommal már volt szerencsénk fogadni az országos vezetőséget és az ország más tájain, településein működő népfőiskolák vezetőit, aktivistáit. Most ismét erre a feladatra vállalkozunk. Bízunk abban, hogy a tatai népfőiskola vezetősége, tagjai nem vallanak szégyent. Kérjük Önöket, tiszteljék meg jelenlétükkel e programot is, melyről a következő lapokon részletesebb is olvashatnak.

Igen, és a napokban már el is indulnak programjaink, tanfolyamaink. Kérjük, válasszák ki maguknak a legszimpatikusabbakat, melyre hozzák magukkal ismerőseiket, barátait.

Sok szeretettel és tisztelettel várjuk a volt, a jelenlegi és jövőbeli hallgatóinkat.

Még egy személyes megjegyzést engedjenek meg nekem. Családomban jelentős számban képviseltetik magukat a pedagógusok. Ilyenkor, augusztus végén, szeptember elején azzal szoktam őket köszönteni: Boldog Új Évet! (Nem mindig veszik jó poénnak...)

Ez kívánom Önöknek és magunknak is. Legyen boldog, sikeres, szép ez az új tanév is mindannyiunknak. Mi, a vezetőségben azon fáradozunk, hogy ez így legyen.

Tata, 2010. szeptember

ifj. Gyözi László
MZNT elnök

NCA tatai és térségi működési támogatások – 2010

Sorszám	Nyertes pályázók és település	Összeg 1.000 Ft- ban
1.	Átal-ér Vízügytő Helyreállító és Fejlesztő Szöv.	630
2.	Cirmos Cica Közhasznú Alapítvány	140
3.	ÉFOÉSZ K-EM Értelmi S.S. Egyesület	610
4.	Falulánc Kulturális és Közérdekű Szövetség, Dunaszentmiklós	150
5.	Faluvédő Egyesület Tardos	240
6.	Háztűzörző Nők és Anyák Egyesülete	800
7.	Juniorka Alapítvány	980
8.	Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság, Kocs- Tata	780
9.	Majki Népfőiskolai Társaság	2200
10.	OMS-Tata Vívó SE.	510
11.	„Szőlőtő” Élünk Józanul E.	270
12.	Tardosi Vörösmárvány A.	240
13.	Tatai Esterházy Énekegyüttes	330
14.	Tatai Kenderke Alapítvány	210
15.	Tatai Kenderke Néptánc E.	440
16.	Tatai Sárkányhajó és Természetjáró Egyesület	230
17.	Tatai Sportegyesület	290
18.	Tatai Sporthorgász és Környezetvédelmi E.	630
19.	Tatai Tömegsport és Tájéfutó Honvéd Sportegyesület	400
20.	Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség	340
21.	Víz, Zene, Virág Fesztivál E.	410
22.	Zöld Sziget Kör.	650

Összesen:

11.480

Nem nyert szervezetek:

1. Aranykert Kulturális és Művészeti E.
2. Dzsesszneszmély Közhasznú Alapítvány
3. Karatékák a Tömegsportért A.
4. Képességfejlesztés 1990-98 A.
5. Megalóduš Sportegylet
6. Naszályi Sportegyesület
7. Tatai Honvéd Atlétikai Klub

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Vendégeink! Népfőiskolások! és nem utolsósorban a Népfőiskolát támogatók! Barátaink!

A mai napon ünnepi közgyűlésre hívtuk Önöket, hogy együtt emlékezzünk a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság megalakulásának 15. évfordulójáról.

Mennyire hosszú ez a másfél évtized egy civil szervezet életében? A tapasztaltabb szakértők szerint elég hosszú. De mondhatjuk azt is: elég rövid. Mindkét megállapítás igaz lehet a mi életünkben is. Mindegyik megállapítást jobban elemezve, rájöhetünk, hogy a 15 év hamar elillan, amikor dolgozik az ember. A napok, hetek, hónapok csak úgy röpködnek, kapkodjuk a fejünket: melyik program, mikor és hol van. Összeolvadnak a napok, hetek. Egyeseknek a nappalok és az éjszakák is. Hosszúnak tűnhet, ha azt nézzük: mi mindent tettünk – és ha netán ezt mind tételesen fel kéne sorolni... (Remélem, mindenki hosszú órákat szánt e mai délutánra...)

15 évesek vagyunk. E megállapítás mögött azon-ban nagyon sok minden rejtőzik. Örömök, bosszúságok, sikerek és némi kudarcok.

Most egy számvetést kellene tartanom, hogy mi is történt a 15 év alatt. Az utóbbi években a rendes közgyűléseken mindig csak az elmúlt évről szóltam, illetve a következő év terveiről.

Amikor elkezdtük szervezni ezt a mai napot, kérték, hogy kb. 15-20 percen próbáljam meg össze-foglalni mondandómat. 15 év = 15 perc. Ez körülbelül arra elég, hogy egy kicsit bővebb mondatokban felolvassam a meghívó hátlapján lévő fontosabb adatokat, számunkra fontos évfordulókat, eseményeket. Eljátszottam a gondolattal: nem lenne jobb a másik évfordulóról megemlékezni? Mint bizonyára tudják a jelenlévők: 1940 januárjában Tatán már elindult egy népfőiskola. Az országban az első, mely egyik felekezethez és párthoz sem tartozott. Állami népfőiskola volt. Az jutott tehát eszembe, hogy a 70 évvel ezelőtt indult népfőiskoláról szólnék 70 percen.

De hát nem tehetem, nem élhetek vissza vendégeink türelmével sem, hiszen egy ilyen ünnepi alaklom arról szól, hogy megemlékezzünk az indulásról, a hosszú évek alatt szerzett tapasztalatokról, örömeinkről. (A bánatokat, bosszúságokat, kellemetlenségeket meghagyjuk a hétköznapokra, a vezetőségi ülésekre.)

A 70 évvel ezelőtti népfőiskoláról amúgy is megjelent már egy kiadvány Kálmán Attila és Kocsis Lászlóné gondozásában. E könyvet a nagy sikerre való tekintettel, és éppen azért, mert a korábbi kiadvány elfogyott – kiadtuk egy kicsit más formában 5 éves évfordulónk alkalmából – kiegészítve akkori saját történelmünkkel. (Zárójelben jegyzem meg, hogy most is készül egy 15 éves könyv, de mivel nem akartuk elkapkodni, és a lehető legjobbat szeretnénk Önöknek majd nyújtani, ezért úgy határoztunk, hogy a nyarat még az anyaggyűjtésre, megírásra és főleg a szerkesztésre szánjuk. Így ősszel vélhetően egy nagyon

nívós könyvvel jelentkezhethetünk – talán egy országos tanácskozás keretében.)

„Nyitottság, érdeklődés egész életen át.” Ez volt a címe egy tanulmánynak, amelyben a 10 éves népfőiskolai mozgalomról értekezett Keresztesi József. E megállapítás - mondhatjuk nyugodtan – örök érvényű a népfőiskolák megítélése kapcsán. Talán azt is hozzátehetjük: ez egyben elfogadott ars poeticánk is lehet; vagy modernebb kifejezéssel élve: küldetés-nyilatkozatunk.

Egy-két gondolat erejéig kanyarodjunk vissza a kezdetekhez.

A korábbi népfőiskoláról való 50 éves megemlékezés apropóján a helyi újságban, 1990 januárjában felvetődött, hogy érdemes lenne a mai kor követelményeinek megfelelően ismét létrehozni a népfőiskolát, a népfőiskolai mozgalmat.

Be kell vallani, hogy az újságíró által felvetett kérdésre csak évekkel később keletkezett válasz, azaz 1994-95-ös év fordulóján kezdődött el a jelenlegi népfőiskola szerveződése. Keresztesi József akkori titkár úr invitáló leveléből egy idézet:

„Bennem már régóta megfogalmazódott az az idea, hogy Magyary Zoltán tevékenységét érdemes és indokolt lenne oly módon is őrizni, emlékét ápolni, ami az eddigiekhez képest kicsit több és más is egyúttal.

Ennek nagyon szép, és Magyary tevékenységéhez közvetlenül kötődő formája lenne a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság megalakítása.

Amennyiben létrehozzuk a társaságot, akkor két alapvető feladatot vállalhatna magára:

- 1., Magyary Zoltán szellemi örökségének ápolását,
- 2., a népfőiskolai képzési forma újrarendezését, elsősorban a polgárképzést, az egyesületek vezetőinek, felelőseinek felkészítési szándékával.”

Keresztesi József fentebb hivatkozott írásából idézve a mai népfőiskola megalakulásáról pár gondolat: „Ebben az időben már országosan egyre több szó esett a népfőiskolákról, arról, hogy a népfőiskolának ma is fontos szerepe lehetne a közéleti felkészítésben, az új ismeretek átadásában. Nem véletlen tehát, hogy 1989 után szép számmal alakultak újra a régiiek, vagy teljesen új kezdeményezésként jöttek létre a népfőiskolák, mint

civil szervezetek. Komárom-Esztergom megyében is ez a folyamat játszódott le. Létrejött a népfőiskola Ácsteszerén, Ácson, Esztergomban, Szőnyben, Tatabányán és Oroszlányban. Szerettük volna Tatán mi is létrehozni ebben az időszakban a népfőiskolát, de csak kicsit később – 1995-ben sikerült.

A megalakuláskor 22 fő csatlakozott a társaság tagjaként hozzánk, tiszteletbeli elnökként megválasztottuk dr. Kiss Istvánt, aki Magyar vezető munkatársaként vett részt az előzőekben említett vizsgálatban – később Magyar emlékének ápolásában is aktívan közreműködött –, vezető szerepe volt az akkori szociális program elindításában és szervezésében. Kiss István születésének 100. évfordulójáról is megemlékeztünk az idei Magyar konferencia keretében.” (Kiss István az első tiszteletbeli elnökünk is volt!)

Nézzük főbb vonalakban, mit is tettünk a népfőiskola hagyományok elterjesztése terén, vagy éppen Magyar Zoltán szellemi örökségének megőrzése és mind szélesebb körben való terjesztéséért.

Az alapszabályban megfogalmazott elképzelések megvalósítását 1996-ban kezdte meg a társaság. Első programja egy önkormányzati képzési program volt a Demokratikus Helyi Közigazgatás Fejlesztéséért nemzetközi alapítvány támogatásával. (Ebben Verebélyi Imre alapítványi elnöknek volt meghatározó szerepe.)

A következő képzési tematika ugyancsak aktuális kérdésekkel foglalkozott, azaz az információ kezelését és felhasználását vetette fel a kistelepüléseken.

Ezt követően került sor első bentlakásos tanfolyamokra (1997-ben), amelyet a cigány kisebbségi önkormányzatokban dolgozó képviselőknek és szószólóknak szerveztünk.

Az 1998 első felében szervezett környezet- és természetvédelmi képzés iránt szintén komoly érdeklődés nyilvánult meg.

Tanfolyamaink résztvevőinek többsége a tatai és a környékbeli települések önkormányzatainak képviselői közül kerülnek ki, de növekvő tendencia jellemzi a civil szervezetek, illetve a polgárok érdeklődését is. A képzési programok szerves részét képezik az ún. „Látóutak”, amelyek kiegészítik az elméleti ismereteket, bővítik a tapasztalatszerzés lehetőségét.

Szintén az alapszabályunkban rögzítettük Magyar Zoltán emlékének ápolását.

1996-ban emléktáblát avattunk szülőházán, melyet azóta is megkoszorúzunk minden évben, születésnapján. Először csak szűkebb kör, később egyre bővülő társaság vesz részt ezeken a programokon, melyek mindig összekapcsolódnak az ún. Magyar konferenciákkal.

1998-ban rendeztük meg első országos konferenciánkat. Ugyan ebben az évben közhasznú besorolást kapott szervezetünk.

2000 – Történelmi képzési programunk – mely egyben az egyik legsikeresebb, leglátogatottabb – indulása.

Kezdetben a magyar történelemmel, később az egyetemes történelmmel ismerkedhettek meg a hallgatók – még a mai napig is. Ez a témakör később az évfordulók kapcsán kiegészült vallástörténettel, bibliatörténettel stb.

2001-től szervezünk kisebb-nagyobb intenzitással számítógépes tanfolyamokat. Ebben az évben szerveztük meg az első Magyar konferenciát. E találkozók – a megemlékezésen túl – mindig az aktuális önkormányzati-közigazgatási felvetésekről esik szó helyi, megyei és országos, miniszteriális előadókkal együtt.

2003 – Sor került a héregi Magyar emlékhely felavatására a helyi önkormányzattal együttműködésben, a városi önkormányzat támogatásával. Jelentős ez az év életünkben ezért is, mert elnyertük a felnőttképzési akkreditációt. (Ami a hivatalosan folytatható felnőttképzési tevékenység lehetőségét jelentette.)

2004-től folyik önálló irodában a szervezési, adminisztrációs munka. És ettől az évtől tartunk ünnepélyes tanévnyitókat is.

2005 – Országos Népfőiskolai Találkozó szervezés, lebonyolítása Tatán; a Népfőiskolai Hírmondó indulása; OKJ-s képzések szervezése a HELP Kht. partnereként. (Országos Képzési Jegyzék alapján, államilag elismert képzés.)

2007 – Az ún. PARTNERSÉG program szervezése, lebonyolítása Bicskén, Oroszlányban, Tatán. (Magyar Népfőiskolai Társasággal együttműködésben megvalósított szakmai program.)

Ebben az évben adtunk véleményt, javaslatot a tatai önkormányzat által elképzelt Magyar terv kidolgozásához.

2008 – Ettől az évtől mondhatjuk azt, hogy mind a munkánk, mind pedig az ezzel járó feladatok jelentősen megnövekedtek. Elindult és a mai napig is tart a munkaerőpiaci szolgáltatások ellátása a megye egész területén. Ebben az évben másodszor szerveztük meg az Országos Szociális Foglalkoztatási Konferenciát.

2009 – Kiemelten közhasznú besorolás elnyerése. Magyar Zoltán Díj megalapítása a fiatal közigazgatást hallgató diákok számára.

Események és programok hosszú sorát lehetne még felhozni példaként.

Elismerésben is részesültünk szervezetileg – a Bu-

dapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar Tanácsa „Magyary Zoltán emlékéremet” adományozott társaságunknak 2008-ban – és személy szerint Keresztesi József – aki 2006-ban kapta meg a Magyar Népfőiskolai Társaság által alapított „Népfőiskolákért Emlékéremet” – is, aki motorja az egyesületnek. Egy ünnepi közgyűlésen nem szoktak jegyzőkönyvet vezetni, de mindenképpen szeretném elnökségünk nevében „jegyzőkönyvileg” rögzíteni köszönetemet Keresztesi Józsefnek, valamint mindazoknak, akik a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság munkáját, programjait önkéntesként, irodai segítőként, a pályázatok, az akkreditáció elkészítésében, vagy csak „egyszerű” vezetőségi tagként az elmúlt 15 évben segítették, támogatták.

Sok-sok együttműködési megállapodás, szakmai és egyben baráti kapcsolatok kialakítása. Ez is „történelmünk” egy része. Engedtesse meg nekem, hogy én ezek közül most elsősorban a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karával, valamint a Kar keretein belül működő Magyary Zoltán Szakkollégiummal kötött együttműködésre és baráti kapcsolatra utaljak, mely még az Államigazgatási Főiskola vezetésével kezdődött.

De szólhatnék a Magyary Zoltán E-közigazgatástudományi Egyesület fiatal szakembere-ivel való együttműködésről is. Fontosnak tartjuk továbbá a nagyváradi civil szervezetekkel kialakult folyamatos kapcsolatot és együttműködést, vagy a népfőiskola jövője tekintetében, reményeink szerint meghatározóvá váló – Kocs község önkormányzatával elindult együttműködést és közös munkát!

Nem szeretném köszöntő szavaimat arra „fecsérelni”, hogy 15 éves működésünk főbb állomásairól még részletesebben szóljak, hiszen elképzeléseink szerint készülő könyvünkben majd olvashatják a beszámolókat, pénzügyi helyzetünket, a programokról, a tanárokról, a hallgatókról (mindez oda-vissza: a hallgatók a tanfolyamokról, tanárokról; a tanárok a tanfolyamokon tapasztaltokról stb.).

Nem volt könnyű ez a 15 év. A nehézségeken viszont az a nagy lelkesedés lendített át bennünket, amit az egyesület vezetőségétől, a tagoktól és nem utolsósorban a tanfolyam hallgatóságától kaptunk. Munkánkat elsősorban öértük végezzük és nem öncélúan s főleg nem önmagunkért! Pénzügyileg röviden: a nulla forinttól a közel 50 M Ft-os nagyságrendig jutottunk el. Elsősorban nagyobb munkát felvállalva, a pályázatok segítségével jutottunk el idáig, amely pályázatok nem egyszerűen támogatást, hanem mindig feladatokat, értelmes célokat jelentettek számunkra.

A tanfolyamok széles skálája, a hallgatóság nagy létszáma, érdeklődése és lelkesedése vezérel bennünket további munkánkban is.

Tata, 2010. június 2.

ifj. Gyüsi László
elnök

AZ ÜNNEPI KÖZGYŰLÉSEN ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLŐK NÉVSORA ÉS INDOKLÁSA

TÁMOGATÓI OKLEVÉL:

1. **Domonkos Ágnes** intézményvezető, Helyőrségi Klub, aki az elmúlt években folyamatosan együttműködött a népfőiskolával, és a közös programokkal (pl. Egészség Nap) hozzájárult a helyi polgárok művelődési-közösségi igényeinek gazdagításért.
2. **Dr. Imre Miklós**, Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar dékánjának, aki az elmúlt években folyamatosan – személyes jelenlétével is - támogatta a Kar és a Magyary Z. Népfőiskolai Társaság közötti együttműködést, ennek erősítését.
3. **Michl József** polgármesternek és országgyűlési képviselőnek a Magyary Zoltán-Kiss István: A közigazgatás és az emberek c. könyvének hasonló kiadásához nyújtott pénzügyi támogatásért, a népfőiskola tevékenységének erkölcsi elismeréséért.
4. **Tóthné Dr. Menczel Zsuzsanna**, a K-E Megyei Államigazgatási Hivatal vezetőjének, aki az elmúlt években folyamatosan segítette a Magyary Z. Népfőiskolai Társaság szakmai munkáját, a közigazgatás és a népfőiskola közötti kapcsolatok fejlesztését, a Magyary konferenciák sikeres előkészítését.

TISZTELETBELI TAGOK:

1. **Dr. Bárdi Lajos**, Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar Magyary Szakkollégiumának vezető tanára, aki olyamatos munkájával hozzájárult népfőiskolánk és a Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara gazdagodó kapcsolatához, s ezáltal ahhoz is, hogy a népfőiskola eredményesen teljesítse azon küldetését, hogy őrzi és ápolja Magyary Zoltán professzor emlékét, és ebben kiemelten hozzájárult a fiatalok bevonáshoz.
2. **Prof. Dr. Verebélyi Imre** egyetemi tanár, Széchenyi Egyetem, Győr, aki első programunk pénzügyi támogatásától kezdve – a későbbi folyamatos szakmai tanácsadásig – jelentős mértékben járult hozzá, hogy népfőiskolánk színvonalasan és eredményesen teljesítse azon küldetését, hogy őrzi és ápolja Magyary Zoltán professzor emlékét, és megismerteti minél szélesebb körben az általa megfogalmazott közigazgatási törekvéseket, s azok mai megvalósításának lehetőségeit.
3. **Dr. Szegvári Péter** egyetemi docens, ELTE Állam és Jogtudományi Kar, aki a Magyary Konferenciák rendszeres előadója és szakmai segítője, résztvevője volt az elmúlt évek azon szakmai programjainak, amelyek az önkormányzatiság és a közigazgatás aktuális feladatait volt hivatva megismertetni a gyakorló szakemberekkel és elősegíteni a korszerűsítési

folyamatokat, keresni az új megoldásokat Magyary szellemében.

BENDA PLAKETT:

1. **Dr. Márkus Mihály** tiszteletbeli elnök, aki alapító tagként és alapító elnökként nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a népfőiskola sikeresen induljon újra, s eredményesen túl jusson az első évek nehézségein, akadályain. Tevékenységével hozzájárult annak a Bibliai gondolatnak a megvalósításához, melyet vendégkönyvi bejegyzéséből idézünk: „A békeség, a boldogság, az elégedettség, a jólét a családban kezdődik, és a városban folytatódik.”
2. **Takács Károlyné** alelnök, aki alapító tagként, elnökségi tagként, később a népfőiskola alelnökeként hozzájárult a céljaink és feladataink gyakorlati megvalósításához. Mint a megyei közigazgatási hivatal munkatársa elősegítette a közigazgatási vezetéssel való eredményes együttműködést, a szakmai programok és feladatok sikeres megvalósítását.

ÖNKÉNTES MUNKA:

Tuboly Sándorné egyesületi (2003-tól) tag, aki az elmúlt években folyamatosan részt vállalt a jelentősebb rendezvények, események előkészítéséből és lebonyolításából. Az elnökség felkérését a feladatokra mindig nagy örömmel, lelkesedéssel és igyekezettel vállalta és végezte el. Munkájával hozzájárult a rendezvényeink sikeréhez.

HALLGATÓI ELISMERÉS:

Lentulay Mária egyesületi tag (1999-től), aki az elmúlt években gyakorlatilag minden népfőiskolai sorozat előadásán részt vesz, amikor egyéb elfoglaltsága nem akadályozza, s ezzel példát mutat másoknak is aktivitásból, társadalmi érdeklődéséből. Cselekvő részvétele abban is megnyilvánul, hogy gyűjti a népfőiskoláról megjelenő dokumentumokat és híradásokat.

TÁRGYJUTALOM:

Gyüszti László elnök, aki a népfőiskola alapító tagja, Kocsis Lászlóné halála után a közgyűlés az alelnöki feladatokkal bízta meg, majd 2005-től választja meg a szervezet elnökének.

Elnöki feladatait nagyon lelkiismeretesen, hivatástudattal végzi. Ebben az időszakban erősödött az elnökség aktivitása, részvételük a szervezet munkájának koordinálásában, bővült a szervezet tagsága és a szakmai tevékenységének köre. Az elnöki feladatok mellett figyelemmel kíséri és segíti a történelmi tanfolyam programjait.

Munkája elismeréseként az elnökség Egei György, nagyváradi képzőművész alkotásával ajándékozta meg.

Mindennek rendelt ideje van...

Már a múltunk sem a régi, de a jövőnk sem! Sójajtottunk már így fel néhányszor a közelmúltban, de sokszor olyankor is, amikor a megfelelő, a túl korai, és ami elmúlt pillanatok közül a megfelelőt szerettük volna elkapni. Ez, persze csak ritkán sikerül és nem is a véletlenek játéka. Kellene ehhez az igazodási pontok, a természetes megtartó környezetünk üzenetei, a megkerülhetetlen törvényszerűségek felismerése, hogy azokból cselekvési programot tudjunk formálni.

Ezekből a szükségszerűségekből fakadó felismerések vezérelhették Magyary Zoltánt és munkatársait is, a tatai közigazgatási-közigazgatási modell megalkotásában. Ennek célja, mint a folytatásként meghirdetett Magyary-tervnek is, a természeti- társadalmi béke megteremtése. Milyen nagyszerű lenne az, ha országos példaként itt a Tatai-medencében mindez megvalósulhatna?

Az, ami elmúlt és ami lehetne pillanatok ihlettek egy beszéd megírásában, amit Tarjánban mondtam el felkérésre, 2010. június 4-én.

Szeretném, ha a benne foglalt gondolatokkal segíthetném – itt is szűkebb hazánkban – egy derűsebb, jobb kedvű, egészségesebb és nagyobb biztonságot adó korszak kibontakozását.

Tisztelt Ünneplő Közönség, Kedves Barátaim!

Köszönöm, hogy szólhatok itt, ahol most történelmet csinálnak.

A természetben nincsenek emberi mértékkel mérhető határok, de határok azért vannak! Minden faj, élőlénycsoport, társulás elfoglalja a neki rendelt helyét – ökológiai fülkét – ha ezt hagyják a körülmények. Gyökeret ereszt, uralkodóvá, meghatározóvá - ősi módon, vagy az ősiség törvénye szerint - őshonossá, tájban élővé válik. Ott érzi jól magát az élőhelyén, ott szaporodik, gyarapodik, él, amíg el nem pusztul, örök körforgásban. Az élőlények társulásai attól is erősek, megtartóak, hogy többféle, jellemzően sokféle faj él együtt, együttműködésben, de versengő kölcsönhatásban

egymással. Mindegyik a saját területén. A területet pedig megtartani, védeni kell mindenkinek a maga meghatározott, eleve elrendelt, öröklött módján. Mert mindenki csak a saját élőhelyén képes a legjobb teljesítményre, így válhat hasznos tagjává a közösségnek, a világnak, aminek szerves része.

Nézzük az ég madarait! Kitavaszdván milyen erős hangicsálással jelzik, védik a revírjuket, szinte zeng az erdő, a csalitos. De erdő-mező járó társaim is jól tudják, hogy az egyébként félénk, gyermekmesék nagyszemű őzikéje – őzbakja – sem rest komoly fenyegetéssel megvédeni az életterét, ha párválasztási időben járunk arra.

Az Aranykorban, ha volt ilyen, az emberek még tudtak az istenekkel beszélgetni, még nem voltak köztük határok. Aztán ahogyszaporodtunk, sokasodtunk ez az elrendeződés sorsszerűen megtörtént. De bármennyire is próbáltuk magunkat kigondolkodni az ősi, megtartó közegből - a Természetből - a természet törvényei, vagy másképpen a Fönnavaló törvényei szerint élünk, működünk mi is. Nem jó ebbe az ősi rendbe belenyúlni, ezt megváltoztatni!

Két módon juthatunk tovább. Először gondoljuk végig a következőt: Ismerjük meg a természetet és a természetünket, hogy képesek legyünk örülni egy olyan világnak, ami a harmónia és a helyes arányok szerint működik. Mert nincs jó élet a hamisságban!

Másodjára azt gondoljuk végig, hogy egy életközösségnek például még egy növénytársulásnak is van vezérnövénye, meghatározó faja, ahogy az emberek csoportjának, közösségének is van vezetője. A természetben könnyebb a többi élőlénynek ezt fölismerni, de nem így a teremtés koronájának, az embernek. Mit gondolnak az én Szeretett Barátaim? Miért nem ismerték föl az emmausi tanítványok Jézust? –Mert vakságban szenvedtek, lelki vakságban. Először, aztán csak a helyes mederbe terelődött minden...

Itt és most fel kéne nekünk ismerni azt a személyt, aki tovább segít bennünket az úton, mert őt is biztosan segíti az Isten és akkor nekünk sem lesz rossz.

Végezetül engedjék meg, hogy Dsida Jenő soraival megerősítsem az elmondottakat:

*„Ó, titkok titka:
a földön itt lent
belülről nézzen
mindenki mindent,
szemet és szívet
és harcot és békét! -
Áldja meg az Úr,
áldja meg az Úr
a belülről látók
fényességét!”*

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Czumpf Attila

Az angol nyelvtanulásról

Amióta Magyarország belépett az Európai Unióba, mind az utazás, mind a külföldi munkavállalás jóval egyszerűbb lett hazánk számára. Az internet elterjedésével és a telekommunikáció kiszélesedésével mára már elengedhetetlenné vált az angol, mint idegen nyelv ismerete. Az angol nyelv gyakorlatilag minden területen megjelenik mint a tárgyalás, a társalgás közös nyelve.

Ezért öröndetes, hogy pár éve a tatai Népfőiskolán is lehetőség van jó körülmények között, magas színvonalon nyelvet tanulni felnőttek számára kortól függetlenül, az átlagos árakhoz képest olcsóbban.

Angol nyelvtanárként 2008-ban kerültem a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társasághoz, és idáig csak pozitív tapasztalataim vannak. Diákjaink 17 éves kortól vesznek részt különböző szintű tanfolyamokon, és mindnyájan nagyon lelkesek.

Felnőtt korban az ember már jobban el tudja dönteni, hogy mit akar, és aki munka után tanulást bevállal, az nyilván komolyabban is gondolja. Ez nagyon fontos, hiszen nyelvet csakúgy lehet és érdemes tanulni, ha foglalkozunk vele. Természetesen a felnőttoktatásban figyelembe kell venni, hogy az embereknek már más egyéb elfoglaltságuk, esetleg családjuk van a munka mellett, ezért az órákon mindig szánok időt az ismétlésre, gyakorlásra. A házi feladatokat közösen ellenőrizzük, így az, aki esetleg valami miatt nem tudott foglalkozni otthona tananyaggal, mégsem zökken ki annyira, és nem marad le. Az órák jó légkörűek, és szerencsére nem kell fegyelmezni sem.

Tanítási módszeremben több módszert ötvözök, melyeket

sokéves tanítási tapasztalatom, valamint iskoláim elvégzése során sajátítottam el. Meggyőződésem, hogy a nyelv szeretete, a megfelelő végzettség és tapasztalat, valamint a célnyelvi országban eltöltött valamennyi idő egyaránt szükséges ahhoz, hogy valaki jó nyelvtanár lehessen.

Első diplomámat a Budapesti Tanítóképző Főiskolán tanítóként – angol nyelvtanítóként szereztem. Ezután tanítás mellett végeztem el az ELTE nyelvtanári szakát, melynek során Angliába, Devonba nyertem egy ösztöndíjat, ahol több nyelvtanár jelölttel együtt anyanyelvi tanároktól tanulhattam. Ezután önszorgalomból tettem le a Cambridge Proficiency nemzetközi felsőfokú nyelvvizsgát, majd felvettek az ELTE angol nyelv és irodalom szakára. Elvégeztem egy tolmács-fordító képző tanfolyamot, így tolmács-fordítói képesítéssel is rendelkezem.

Természetesen a sok végzettség, tanulás nem elég bármilyen nyelvről legyen is szó: fontos, hogy a gyakorlatba át legyen téve, a nyelvet használni kell. A diákok esetében ez történhet munkahelyen, ha valaki multinacionális cégnél dolgozik, vagy külföldi utazás során. Mindenkit biztatok, hogy éljen az internet pozitív előnyével, és próbáljon meg olyan hasonló érdeklődési körű barátokra szert tenni ezáltal más országokból, akikkel a nyelvet tudja gyakorolni. Ha turistákat látunk, üdvözljük őket, ajánljuk fel a segítségünket. Ragadjuk meg az ilyen alkalmakat, hogy beszélhessünk a tanult idegen nyelven.

Személyes interakció hiányában szókinccsünket fejleszthetjük a televízió és filmek segítségével, valamint idegen nyelvű újságcikkek, könyvek olvasása által. A fiatalabb generáció sok angol nyelvű dalt hallgat, ami nemcsak a szókinccset fejleszti, de a helyes intonáció, kiejtés miatt is hasznos.

A Népfőiskola népnevelő, népoktató hagyományaiba az angol nyelv oktatása különösen jól beleillik, hiszen a nyelvtanfolyamokon az általános műveltség is fejlődik. A más kultúrákkal való megismerkedés mindenképpen hasznos bármely nép életében, gondolkodásában. A mindennapi életünkkel összefüggő tudományos vagy történelmi jellegű olvasmányok feldolgozásakor látóköri tágul, s a nyelv mellett egyéb ismeretekre is szert teszünk. Végző soron ez a Népfőiskola célja.

Németh Kiara Csilla
nyelvtanár

Város és Faluvédők Szövetsége Konferenciájának ajánlása (2010)

1. A természeti, az épített és az lelki örökség megőrzésében a települések egész közösségének, az intézményeknek, a civil szervezeteknek és a családoknak egyaránt fontos szerepe van. Ugyancsak fontos a civil szervezetek és az önkormányzatok összefogása, együttműködése,

annak felismerése, hogy a civil szervezetek hatékonyan segítik a település fejlődését, az önkormányzat munkáját.

2. Javasoljuk országos és helyi szintű anyagi ösztönzési rendszer (pl. pályázatok, adókedvezmények) létrehozását a településkép védelme érdekében, a tapasztalt negatív folyamatok megakadályozására.
3. A védelemre érdemes épületeket együttesként, a település karakterének megőrzésével kell megvédeni.
4. A város- és faluvédők a jelenleginél aktívabban vegyenek részt a település életében.
5. Az örökségi értékvédelem eszméjének továbbélése érdekében elengedhetetlen az összefogás a szövetség és a tagégyesületek, valamint az egyes egyesületek között az ifjúsági munka megerősítésére, a jó módszerek átadására. Mindent el kell követni annak érdekében, hogy a városvédővé lett fiatalok ifjú felnőttként is megőrizték aktivitásukat.
6. Szükségesnek tartjuk beépíteni az iskolai tantervbe a természeti és épített értékeket a helyszínen bemutató, közvetlen élményeken alapuló oktatást.
7. A történelmi és népi hagyományok ápolása mellett erősíteni kell a nemzeti és helyi értéktudatot. Ezért is javasoljuk a helytörténet, helyismeret kötelező tananyagként történő beemelését az oktatásba.
8. A településekhez kapcsolódó erdőterületek további igénybevitelének lehetősége szűnjön meg, ezek terhére ne lehessen épített környezetet fejleszteni és a meglévő építmények felújítása is csak a korábbi nagyságú területet igénybe véve történhessen meg (például a debreceni Nagyerdő esetében).
9. Legyen kötelező a településvédő civil szervezetek tájékoztatása minden természeti értéket érintő új hatósági építési és önkormányzati településfejlesztési ügyben.
10. Minden nagyobb településen javasoljuk főkertész alkalmazását.
11. A természeti értékek és a környezetükben lévő települések között egyeztetéssel kell kialakítani azt - a település létét nem veszélyeztető - természetvédelmi fenntarthatósági tervet, mely a természeti értékeket csak a szükséges mértékben veszi igénybe, de biztosítja az épített környezet fennmaradását (pl. Völgységi patak és Kárász település).
12. Hatékonyabb és egyszerűbb eljárást, szigorúbb és gyorsabb büntetést tartunk indokoltnak a természeti környezetben lerakott szemét és építési törmelék elhelyezéseért. A hatóságok legyenek kötelesek eljárást indítani a településvédő civil szervezetek bejelentése nyomán. Lomtalanításra csak szervezett formában kerüljön sor és e célra alakítsanak ki alkalmas gyűjtőhelyeket.
13. Új ipari beruházásokat – ahol erre lehetőség van - elsősorban a korábban is e célra használt ipari területeken kell engedélyezni.

**PYTHEAS KIADÓI ÉS GRAFIKAI
SZOLGÁLTATÓ KFT. TEVÉKENYSÉGE**

**MAGYARY-KISS:
A KÖZIGAZGATÁS ÉS AZ EMBEREK**

Nem gondoltam volna, hogy a közigazgatás ilyen összetett és bonyolult feladat, legalábbis a könyv kivitele ezt tükrözi. Mikor először kezembe vettem az eredeti példányt, az a vicc jutott eszembe, mikor a paraszt bácsi elmegy az állatkertbe, meglátja a zsiráfot, s azt mondja: ilyen állat pedig nincsen!

Készítettünk már nagyon igényes, fatáblás, veretes Corvina másolatot is, de ezt a könyvet ma kevesen mernék elvállalni.

A szakmai kihívások mindig vonzottak. Kerestem az új technológiákban rejlő lehetőségeket. Végig kísértem a nyomdász szakma forradalmi változásait. Mint még ólombetűs kéziszedő majd gyártás előkészítő, a szakma akkori nagy öregjeitől tanultam a nyomdászatot. A fényszedés bevezetése talán akkora változást hozott, mint Gutenberg zseniális találmánya, mely 500 évig szinte változatlan formában működött.

A 1989-ben alapított Pytheas Kft, mint grafikai stúdió, majd digitális fotóműhellyel, könyvdigitalizálással kiegészítve, valamint Magyarországon az első digitális nyomda megalapításával érkezett el mai helyzetéhez. Pytheas Kiadó és Nyomda néven mára létrehoztuk azt a könyvműhelyt, mely ugyan kis példányszámokban, de a könyvkészítés minden részletét átfogja a grafikai tervezéstől egészen a terjesztésig.

Ki nem fogyó könyvritkaságokat készítünk a pillanatnyi igénynek megfelelően.

Az 1939-ben kiadott Magyar-Kiss: A közigazgatás és az emberek című könyv 400 oldalas könyvtestet, 13 db oldalak közé beragasztott kihajtható mellékletet, 130 db külön tokban elhelyezett hajtogatott mellékletet tartalmaz a legkülönbözőbb méreteken egészen 48x130 cm méretig.

Akkori kollégáim is nagy gondban lehettek a kivitellel. Sokféle papír – némelyik ma beszerezhetetlen, főleg kis mennyiségekben. Minden melléklet eredetijét egy az egy méretben megrajzolták, másolták át litográfiai technológiára.

A mi feladatunk volt mai eszközökkel ennek hasonmását elkészíteni. Mivel nem egy könyvművészeti alkotás fakszimile kiadásáról van szó, így megelégedtünk azzal, hogy e tudományos könyvritkaságot elsősorban funkcióját tekintve, annak teljes tartalmát reprodukálva adjuk ki. A mellékletek némelyikénél kis mértékben eltértünk az eredeti mérettől, hogy a mi gépi adottságainknak megfelelő méretre kicsinyítsük (maximum 10%), úgy, hogy a dokumentum használhatóságát ne rontsa. Egy-egy nagyméretű mellékletnél indokolatlan volt eredetileg is a méret, ami abból adódhatott, hogy a rajzoló kicsit

elszámolhatta magát, mire befejezte a rajzát. (Akkor még ilyen méretű dokumentumokat csak egy az egy méretben tudtak nyomóformára másolni.)

Előkészítés és feldolgozás a nyomtatáshoz

Könyvdigitalizáló rendszerünk alkalmas a könyvek szétszedése nélkül, állagának megóvása mellett szkennelni. (Mi digitalizáltuk a magyarországi Corvinákat valamint további 100.000 oldal könyvrégiséget.) Jelen esetben azonban az egyszerűbb és gyorsabb megoldást választottuk. Az eredeti mindenképp javításra szorul, így följánlottuk megbízónknak, hogy szétszedjük és kijavítva újra bekötjük az eredeti példányt. A szkennelt képállományt ezt követően feldolgoztuk. (méretek pontosítása, hátterek kitisztítása, képélesítés, színkorrekciók) Ezután következett a könyvrész 16 oldalas ívkilövése, a mellékletek sorba rendezése.

A nyomtatás kis digitális nyomógépeinken történt

A fekete fehér nyomógépen a könyvtest és annak 13 melléklete, míg a színes mellékletek egy 4 színnyomó digitális gépen. A nagyméretű mellékletek egy 61 cm szélességű posternyomtatónkon készült. Ez utóbbi üzemeltetése a legdrágább, viszont kiszámoltam hogy a viszonylag kevés festéket használó mellékletek nyomtatása még így is gazdaságosabb, mint nagy ofszetgépekre kiadni. Nem beszélve a szervezésről és a helyigényről, ha ezeket mind előre kinyomtatom. Ez a posternyomtató 12 színnel csodálatos fotó, festmény, grafika és más művészi sokrososításra alkalmas.

A kötése 95%-ban kézi művelet.

Szerettem volna legalább a könyvtestet külön egy nagy nyomdában megcsináltatni, de nem vállalták, mert a kihajtható mellékletek miatt nem tudták a korszerű automata cérnafűző gépükön megfűzni. Maradtunk a jó öreg (közel 100 éves) Bremer cérnafűző gépünkénél. Elnézést, ha túlzottan szakmaira sikerült írásom. Ha valakit még jobban érdekel a könyvszakma, szívesen látjuk kiadónkban.
2010. augusztus 10.

Kelemen Eörs
www.pytheas.hu

250 éve született Pálóczi Horváth Ádám
 – Ünnepi istentiszteletek és emlékünnepek –

Tatának és a közeli településeknek több olyan neves szülőtte volt, akiknek életpályája innen elvezetett, életművük azonban elősegítette a szülőföld, a szűkebb pátria ismeretségének és reputációjának növekedését.

Ilyen személyiség Pálóczi Horváth Ádám (Kömlőd, 1760.05.11. - Nagybajom, 1820.01. 28.), aki élete során sok tekintetben maradandó értéket alkotott. Emlékezetét elsősorban a református egyház, különösképpen a Dunántúli Református Egyházkerület tartja ébren. A magyar irodalomtörténet, mint költőt, író, a magyar zenei folklór első gyűjtőjét méltatja. Emellett polihisztor volt, aki korának sok tudományával foglalkozott. A dunántúli reformáció nagy patrónusa nevezetes presbitere, továbbá politikusként több megyegyűlés tagja.

Kömlőd és Balatonfüred ünnepelt

A korábbi nemzedékek, főként a Dunántúlon már számos emléktáblával jelölték meg működésének főbb helyszíneit. Most születésének 250. évfordulójára emlékezve 2010. májusában az életpályája két meghatározó helyén, Kömlődön és Balatonfüreden tartottak ünnepi istentiszteleteket és emlékünnepeket.

Kömlődön 2010. május 9-én mintegy háromszáz ember gyűlt össze a kömlődi református templomban. Hiszen e falak között keresztelték meg az akkori prédikátor újszülött gyermekét. Az ünnepi istentiszteleten Máté László, a Tatai Egyházmegye esperese igehirdetéssel szolgált. Ezután több előadás hangzott el, amely a tudományos ismeretterjesztés szintjén fogalmazott Pálóczi Horváth Ádám életével és tevékenységével. Dr. Németh József ny. múzeum igazgató, Dr. Papp Vilmos ny. lelkipásztor és Dr. Birk Edit, az Irodalmi Hagyományápolók Egyesületének elnöke értekezett a témáról. Majd az egykori, de teljesen felújított lelkészház udvarán emlékoszlopot lepleztek le. Ezt Soós Szilárd mocsai lelkipásztor faragta ki mives módon. Következőkben a faluházban Pálóczi Horváth Ádám emlékének szentelt vándorkiállítás nyitottak meg. Balatonfüreden 2010. május 9-én ünnepi istentiszteleten és

emlékünnepeken vettek részt a Balatonfüredi Református Egyházközség és a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület tagjai. A református (Fehér) templomban ígét hirdetett Miklós Ferenc református lelkész. Emlékbeszédet mondott Dr. Ács Anna muzeológus, a Jókai Emlékház és a Városi Múzeum szakmai igazgatója. Majd koszorúzás történt a templom falán 1906-ban avatott emléktáblánál. Pálóczi Horváth Ádám ifjúságának legszebb éveit Füreden töltötte. Itt rakta le későbbi vagyónának alapjait és innen számítható költői működésének legjobb szakasza. A városban emléktábla található a templom falán (1906), egykori házában (1972) és a Pantheonban (1960). A településen utca is viseli a nevét.

Az életpálya és az életmű méltatására a rövid cikk keretében nincsen lehetőségünk, csak röviden próbáljuk meg bemutatni tehetségét, sokrétű érdeklődését, valamint szuverén, sőt olykor extravagáns egyéniségét. Református papi családból származott, apja György, imádságszerző református prédikátor volt. A család egyetlen fiaként, tizenhárom esztendőskorában a debreceni kollégiumba került. A nagyhírű, felvilágosodott tudós, Hatvani professzor volt ez egyik nevelője. A kollégiumi fegyelmet nehezen tűrte, s bár kiváló tehetsége miatt sokat elnéztek neki, előbb kicsapták (aztán visszavették), majd önként távozott a kollégiumból. Két hónapig ügyvédi gyakorlatot folytatott Miskolcon, utóbb mérnöki vizsgát tett, és földmérői hivatalt vállalt. Ekkor Pápára került és 1782-ben kötött házassága után Füreden telepedett le – felesége –, Oroszy Julianna hozományaként kapott birtokán. Az őszinte egyéniségű, szellemesen társalgó ifjú jó dalénekes és táncos volt. Ettől az időtől kezdve gazdálkodott, részben felesége birtokán, részben bérelt földeken (Szántódon).

Sokoldalú és színes egyéniség

Változatos és széles körű irodalmi tevékenységet fejtett ki; több kötet versen, hőskölteményen és egy vígjátékon kívül történelmi, nyelvészeti, filozófiai és természettudományi tárgyú műveket, értekezéseket írt. Fiatalon a magyar irodalom egyik vidéki központi szereplője lett és Füredet ennek központjává tette.

Irodalmi működését legfőképp a hagyománymentés gondolata befolyásolta. Számos 17-18. századi, így kuruc kori népdal mellett máig énekelt népi szövegeket elsőként jegyezt fel, és jó zenei énekkel rögzítette dallamaikat is. Lényeges alkotása az 1813-ban összeállított Ó és új, mintegy ötfélszáz énekek című kéziratot énekeskönyve, amely először, csak 1953-ban került kiadásra.

Arca vonásait egyetlen kép őrzi. Egy Bécsben tanuló, egykori nagyenyedi művészdíák, Kóré Zsigmond örökítettemegéledelén, tehát 30 éves korában az ismert és ünnepelet közéleti személyiséget. Ö l t ö z ö d é s b e n , viselkedésben mindig hangsúlyozta „szittyá” magyarságát, törhetetlen kuruc hazafiasságát.

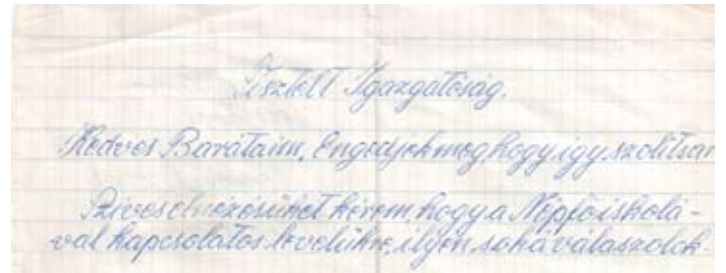
Régimódi viseletben járt, üstökbe kötött hajjal, vitézkötéses ruhával, nyusztprémes süveggel. Idegen nyelvet – a latinon kívül – nem tanult, külföldi könyvet csak fordításban olvasott, s hazája határát elvből nem lépte át. Házasságában nem volt boldog. Elvált első -, és második feleségétől is. Kárpótlást az irodalmi tevékenységben, a gazdálkodásban és a közéleti munkában keresett. Részt vett az ország- és megyegyűléseken. Táblabírája volt több vármegyének s világi kurátora a somogyi és baranyai református egyházmegyének. 58 éves korában harmadszor újból megnősült, egy jó barátjának örökbe fogadott lányát vette el, a verselgető Vályi Klárát, aki mellett megnyugodva töltötte napjait, bár ekkor már sokat betegeskedett.

1797 táján elköltözött Füredről, Nagybjomra, a gazdálkodásnak és az irodalomnak szentelte életét. Jóllehet egyre inkább kiszorult az irodalmi életből. 1820-ban halt meg.

Áldozatos, buzgó híve volt a református egyháznak. Az 1806-os országos énekeskönyv dicséretanyagának 10 százalékát ő szerezte. A mai énekeskönyvben 5 éneke szerepel. Pálóczi Horváth Ádám a kömlődi parókián született, a császári lelkészlakban nevelkedett, s gyermekkorában Kocsra is járt iskolába. Így helytörténeti szempontból fontos a tájhoz kötődő, jeles személyiség emlékének ápolása, a róla történő megemlékezés születésének 250. évfordulója alkalmából.

Dr. Lux András

NÉPFŐISKOLAI DOKUMENTUMOK KOCSRÓL

Tisztelt Igazgatóság.

Kedves Barátaim. Engedjék meg, hogy így szólítsam.

Szíves elnézésüket kérem, hogy a Népfőiskolá al kapcsolatos levelükre ilyen soká válaszolok. Az ügy érdekében felkerestem a helyi Tömeg Szervezeteket, nevezetesen a Tanácsot, a Termelő Szövetkezetet, a Hazafias Népfrontot, az Iskola Igazgatóját.

Egyöntetűen Hivatkoztak az Idő rövidségére, A megfelelő Személy kiválasztására, és az anyagiak megtárgyalására, és rendezésére. Sovány ígéretet kaptam, egy más alkalommal rendezendő Tanfolyam támogatására.

Szíves elnézésüket kérem az előforduló írás hibákér, és nemcsak Rajtam mulló eredménytelenségért.

Baráti Üdvözlettel maradok teljes

Tisztelettel:
T. Szűcs Sándor
2898 Kocs
Dózs Gy. utca 28.

KULTURÁLIS ÉLMÉNYEK ÉS TANULSÁGOK LITVÁNIÁBÓL

A Magyar Zoltán Népfőiskola angol nyelvtanáráként, és a Magyar Népfőiskolai Társaság nemzetközi pályázata keretében kaptam lehetőséget, hogy szervezetünket, és egyben országunkat képviseljem Litvániában egy szakmai konferencián. A programon olyan felnőtt oktatók vettek részt, akiket érdekel a multikulturális oktatás, más kultúrák megismerése. A cél az volt, hogy kipróbáljunk egy módszert, melynek segítségével jobban beleláthatunk egy ország életébe, hogy megérthessük őket, és ezáltal erősítsük a nemzetek közötti barátságot, megértést, és elfogadást. Egy hét erejéig része lehettem egy soknemzetiségű nagycsaládnak, egy hétig Vilniusban megvalósult az Európai Unió álom.

Hat különböző országból – Olaszország, Törökország, Németország, Lettország, Litvánia és Magyarország – érkeztek felnőttoktatók, akik mindnyájan valamilyen non-profit szervezetnél végeznek munkát. Kis csoportokban jártuk Vilnius, a litván főváros utcáit, valamint néhány környező települést, hogy megfigyeljük, megismerjük a litván embereket, kultúrát. Nem egyszerű turistaként voltunk ott, nem elsősorban a látnivalókat fényképeztük, persze abból is akadt bőven. Elfogulatlan, amatőr újságíróként riportokat készíthettünk az emberekkel, melyeket szóban, írásban vagy videón rögzítettünk. Élvezetes munka volt úgy visszaadni tapasztalatainkat, hogy senki nem manipulált minket, csak annyi előzetes információt kaptunk, ami feltétlenül szükséges volt a munkánk elvégzéséhez. Saját tapasztalatainkat rögzíthettük politikai befolyásolás nélkül, természetesen mindnyájan más megközelítésből, hiszen a saját élettapasztalataink, kultúránk mindenképpen befolyásol az új, az ismeretlen felfedezésében.

Vilniusban a turisták által kedvelt Óvárost, a képeslapokról jól ismert modern új várost, és a kívülállók által kevésbé ismert, szegény negyednek számító Bazárt, „Sanghajt” is bejártuk, ki-ki a saját csoportjával, különböző, egymástól egészen eltérő élményeket szerezve.

Kernavében, ami 2004-től az Unesco Világörökség része, betekintheztünk az archeológusok laboratóriumi munkájába, megnéztünk egy jelenleg is folyó ásatást, és egy féligkész múzeumot.

Trakai községben egy csodálatos, a tatai várra emlékeztető, kicsiny szigeten épült várat néztünk meg, ahol magas színvonalú, rendkívül egyszerű, érintőképernyős történelmi áttekintést kaptunk a vár történelméről. Jó lenne Magyarországon is látni a múzeumokban hasonlót a sok írásos, statikus információ helyett.

A vár melletti kis faluban betekintheztünk egy kis közösség, a karaita közösség életébe, akiknek a nyelvét alig pár ezren beszélik csak napjainkban. Ettünk nemzeti ételükből, a kybyne-ből; megnéztük szent helyüket, mely alapján inkább a törökökre emlékeztetett kultúrájuk, vallásuk pedig a zsidókéra. Litvánia vallása alapvetően keresztény.

Természetesen, mint mindenki, én is folyamatosan összehasonlítottam Litvániát, a litván embereket hazámmal, honfitársaimmal. Litvánia esetében ez azért is érdekes, mert hozzánk hasonlóan ők is évszázadokig éltek elnyomás alatt, csupán 1990-ben vívták ki függetlenségüket, addig szinte mindig vagy a lengyelek, vagy az oroszok uralkodtak felettük. Ők is szeretnek panaszkodni, szidják a kormányukat, hogy nem tesz eleget a családokért, a munkásokért, mégis furcsa módon sokkal erősebb a valutájuk, mint a mienk. (Egy euró 3.4 litas.) Mai napig jelentős százaléka a lakosságnak orosz, illetve lengyel, és nem is hajlandóak litvánul beszélni. (Pl. a taxi sofőrök nagy része orosz.) Éppen ezért a litvánok jól beszélnek oroszul, bár a fiatalok inkább az angolt preferálják, mint idegen nyelvet. Meglepően sokan tudnak több idegen nyelven. Ott is jellemző a fiatalokra, hogy próbálnak külföldre menni és ott érvényesülni. Egy szomorú jelenség, hogy a szegény családok közül sok szülő külföldre megy dolgozni, és a kisgyerekeket a nagyszülőkre hagyják. Sokkoló volt néhányunk számára az ottaniak által Sanghaj-nak becézett szegény negyed, a Bazaar, ahol ázsiai méreteken látszik a jómódúak és a szegények közötti különbség. Természetesen a turisták nem járnak errefelé, ők az ultramodern, (félbehagyott) üzleti városnegyedet, valamint a parkokat és az Óvárost látogatják. Számomra a megszokott zöld, és virágokkal tarkított Tata után szembetűnő volt Vilnius fehérsége, színtelensége. Érdekes keveredése látható a réginek és az újnak, a felújított házak, járdák mellett macskaköves utcákon haladnak az autók. A szélesre lebetonozott járdák a biciklisávvokkal elcsúfítják a város barokk jellegét, ami a helybeliek elmondása szerint, egy rossz vezetői döntés következménye: kivágták a gyönyörű fákat, bokrokat, amik valaha zölddé tették Vilniust. Egyébként a város közlekedésében rend volt megfigyelhető, nem jellemző az autósokra a türelmetlen dudálás, habár a statisztikák szerint a halálos balesetekben vezető helyen vannak. Ennek következtében a KRESZ ugyanolyan szigorúan bünteti, ha valaki nem enged át egy gyalogost, mint ha átmegy a piros lámpán. (Azért nem árt figyelni a gyalogosoknak sem, közülünk két embert ütöttek el kis híján egy hét alatt...) Új keletű trend a biciklizés, a környezetvédelem előtérbe helyezése. Találkoztam olyan ügyvéddel például, aki emiatt nem tart autót. Minden hónap utolsó péntekjén a város biciklisei összegyűlnek a székesegyház előtt, és egy órára kimennek a városi forgalomba, hogy ezzel akadályozzák az autósokat.

Az utcák, terek, parkok feltűnően tiszták, a litvánok kultúrájának része a környezetükre való odafigyelés. E tekintetben azt hiszem, elmaradunk tőlük, hiszen most láthattam példát arra, hogy kevesebb szemetes kuka mellett sem volt annyi szemét, üres üveg az utcákon elszórva, mint nálunk, pedig több mint fél millió, különböző féle-fajta ember lakik ott. Egyetemi város, több ezer egyetemistával, mégsem láttunk részeges, narkós fiatalokat, sőt, a dohányzás sem divatos jelenség. Amióta betiltották a nyilvános helyeken

a dohányzást, – ezzel ismét megelőzve a magyarokat – a fiatalok kulturáltan, felszabadultan, füst nélkül tudnak szórakozni péntek, szombat esténként a szórakozóhelyeken, bárókban, klubokban.

Sajnos, – a nagy öröm után, hogy hazaérkeztem szeretett hazámba, családomhoz, mert ugye mindenhol jó, de legjobb otthon –, már első nap megvolt a kulturális sokk az iskolában, amikor a „kedves” tanító néni füstölgő cigarettával a kezében fogadta kis diákjait az osztályterem ajtaja előtt... Home Sweet Home...(Otthon, édes otthon...)

Németh Kiara Csilla
nyelvtanár

kép

GRATULÁCIÓ

2010. augusztus 20-án alkalmából minden városi elismerésben részesülő kitüntetettnek az MZNT elnöksége nevében szeretettel gratulálunk. Különösen örülünk a civil területen kiemelkedő munkát végzők elismerésének. E tekintetben Izing László barátunk elismerését tartjuk legfontosabbnak, aki kezdeményezője volt a Tatai Civil Napoknak és a tatai civil szervezetek együttműködésének.

Izing László

Bányamérnök végzettsége ellenére hosszú ideje számítógépes programok alkalmazásával, helyszíni felügyeletével foglalkozik. Szabad energiáit Tata közéleti, hitéleti és kulturális életének gazdagabbá, tartalmasabbá tételére összpontosítja.

Tatára kerülését követően hamar bekapcsolódott a civil szerveződések vérkeringésébe, így lett több szervezet mozgatórugója, vezetője. A Magyar Piarista Diákszövetség, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, a Tatai Civil Társulás, a Magyarok Körök működése jelzi önzetlen közösségépítő munkájának eredményeit.

Tatai Civil Napok, Jótékonyági Erzsébet bálók, Keresztény Hetek, Bordóházi Esték, Keresztény Kerekasztalok, Öregtő környéki tanösvény, Árpád-házi Szent Erzsébet szobor, a Kézfogás kiadványok és még számtalan esemény, publikáció, írás, gondolat jelzi a tatai közösséget gazdagító, segítő munkáját.

A kultúra, a zene iránti elkötelezettségét, tehetségét méltón jelzi az Eszterházy kórusban vállalt tagsága, a baráti közösség által megalakított és sikeresen szereplő, fejlődő Seamro'g ír zenekarban muzsikálása teszi színesebbé, értékesebbé személyét.

Izing László az utóbbi több mint húsz évben sokat tett Tata kulturális életének jobbítása érdekében, a polgárok kezdeményezéseinek széleskörű képviseléséért. Önzetlen példamutatásával kiemelkedően segítette a tatai közösség mindennapjait, amely méltóvá teszi erre az elismerésre.

A képviselő-testület a város kulturális életének gazdagításáért „Tata Városáért” kitüntetés ezüst fokozatában részesíti Izing Lászlót.

Országos Népföisk. tal. prog

mail!!

**A MAGYARY Z. NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG
TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉGE, TERVEZETT PROGRAMJAI, TANFOLYAMAINAK
ÉS SOROZATAINAK ELSŐ ELŐADÁSAI A 2010/2011-es TANÉVRE**

- 2010. szeptember 6.** – Angol középhasadó tanfolyam kezdése (60 órás)
Kezdési időpont: 17 óra, Erzsébet királyné tér 13.
- 2010. szeptember 7.** – Angol középfokú nyelvvizsgára felkészítő tanfolyam (60 órás)
Kezdési időpont: 17 óra, Erzsébet királyné tér 13.
- 2010. szeptember 7.** – Angol nyelvtanfolyam kezdő (60 órás)
Kezdési időpont: 17 óra, Jávorka Sándor Mezőgazdasági Szakközépiskola
- 2010. szeptember 10.** – TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉG – kiegészítő programok:
kiállítás a népfőiskola 15 éves tevékenységéről, műsor: filmzenéket játszik az ÉVSZAKOK
KAMARAZENEKAR Vörös Gyula hegedűművész vezetésével
Kezdési időpont: 17 óra, Helyőrségi Klub (Ady E. u. 12.-14.)
- 2010. szeptember 16-17.** – ORSZÁGOS NÉPFŐISKOLAI TALÁLKOZÓ
Esély Budapest Alapítvány, műsort ad a SEAMROG Zenekar
- 2010. szeptember 20.** – Egyetemes történelem sorozat
Kezdési időpont: 17 óra, Jávorka S. Mezőgazdasági Szakközépiskola
- 2010. szeptember 23.** – Magyar várak - magyar tájak sorozat
Kezdési időpont: 17 óra, Helyőrségi Klub
- 2010. szeptember 28.** – Vallástörténet sorozat
Kezdési időpont: 17 óra, Református Gimnázium (Kossuth tér 11.)
- 2010. szeptember 29.** – Egészségügyi sorozat
Kezdési időpont: 17 óra, Magyary Z. Művelődési Központ
- 2010. szeptember 30.** – Hadtörténet sorozat
Kezdési időpont: 17 óra, Helyőrségi Klub
- 2010. október 4.** – Alapfokú számítógép-kezelői tanfolyam (50 órás)
Kezdési időpont: 16 óra, Jávorka S. Mezőgazdasági Szakk. (Tata, Új út 19.)

**A Magyary Zoltán Népfőiskolai
Társaság Kiadványa**

2890 Tata, Erzsébet királyné tér 13.
Felelős kiadó: Gyüszti László
Felelős szerkesztő: Keresztesi József

Népfőiskolai Hírmondó

Készítette: Sollers Nyomdaipari Kft.
2890 Tata, Komáromi u. 55.
Tel.: 34/586-036 Tel./Fax: 34/586-037
E-mail: sollers@t-online.hu
Ügyvezető igazgató: Beleczy Zsolt

A NÉPFŐISKOLA ELÉRHETŐSÉGEI:

Tel, fax: 34/482-409; 06 30/290-20-62
E-mail: nepfoiskola@etata.hu, honlap: www.magaryz.hu

Szerkesztői üzenet:

Köszönöm mindazok munkáját, akik
hozzájárultak a különszám fotóinak
gazdagságához!
Lapzárta: 2010.05.28.